

# ГРАНСКИ СИНДИКАТ ПРОСВЕТНИХ РАДНИКА СРБИЈЕ

## НЕЗАВИСНОСТ

11000 Београд, Нушићева 4/IV □ Тел./Факс: (381 11) 334-22-60; 334-22-64  
ГРАНСКИ СИНДИКАТ ПРОСВЕТНИХ РАДНИКА СРБИЈЕ  
www.gsprs-nezavisnost.org.rs □ e-mail: ugsprosv@eunet.rs



Грански синдикат просветних радника Србије је члан Интернационале образовања



УГС НЕЗАВИСНОСТ је члан Европске конфедерације синдиката - ETUC



УГС НЕЗАВИСНОСТ је члан Међународне конфедерације синдиката - ITUC



ITUC CSI IGB

НЕЗАВИСНОСТ

Бр. 527

13.12.2014 год.

БЕОГРАД

УСТАВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Београд

Булевар краља Александра број 15



На основу члана 167. став 1. тачке 1. и 3. и члана 168. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/2006) као и члана 2., 50. и 51. Закона о Уставном суду („Службени гласник РС“, број 109/2007),

**ПРЕДЛАГАЧ – ПОДНОСИЛАЦ ИНИЦИЈАТИВЕ** : Грански синдикат просветних радника Србије „Независност“, са седиштем у Београду, Улица Нушићева 4/V, који заступа Томислав Живановић, председник, подноси

**Иницијативу за оцену уставности и законитости Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, број 115/2014)**

Устав Републике Србије у члану 21. став 1. 2. и 3. утврђује једнакост и равноправност, право на једнаку законску заштиту без дискриминације као и забрану сваког облика дискриминације :

„ Пред Уставом и законом сви су једнаки.

Свако има право на једнаку законску заштиту без дискриминације.

Забрањена је свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног поретка, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидета.“

Из овако дефинисаног члана 21. Устава јасно је да закон који је предмет преиспитивања уставности садржи недвосмислену дискриминацију и то запослених код корисника јавних средстава у односу на запослене у реалном сектору, а чиме се остварује неједнак положај запослених и грађана.

Људска и мањинска права су зајемчена Уставом и могу бити ограничена само у Уставом утврђеним случајевима и то на врло рестриктиван начин. Остварени ниво људских и мањинских права се не може смањивати, а и при ограничавању таквих права сви државни органи су дужни да поступају са знатним обзиром и то тако да та ограничења по својој природи и обиму морају се тако спроводити да се свако ограничење постигне са што мањим ограничењем права, а што је све утврђено чланом 20. Устава Републике Србије.

Оспореним законом се достигнути ниво људских права – права запослених, умањује, а то ограничење не задовољава принципе демократског друштва. Озбиљно и грубо се задире у суштину зајемчених права те се оваквим начином уређивања обрачуна исплата плата умањују права запослених код корисника јавних средстава. Ово је најочитије у члану 5. и 6. оспореног закона којим се утврђује номинално умањење зарада запослених у односу на зараду која им припада по основу закона, подзаконских аката, општих аката код послодавца као и закључених Уговора о раду између запосленог и послодавца.

Члан 5. и 6. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, број 115/2014), цитирамо:

Оспорени закон је у супротности са чланом 91. став 2. Устава Републике Србије, који утврђује општу обавезу плаћања пореза, а сразмерно економској моћи пореског обвезника. Оспорени закон представља парафискални порески приход, јер се њиме опорезује зарада само запослених у јавном сектору чиме се категорија запослених у јавном сектору дискриминише у односу на друге запослене на територији Србије.

Исто тако зарада запослених у јавном сектору се може опорезовати Законом о порезу на доходак грађана који јасно утврђује да се „ опорезивање дохотка грађања усклађује искључиво овим законом“ . Оспореним законом нарушава се јединство правног поретка које је јасно утврђено чланом 4. став 1. и чланом 194. Устава Србије.

Оспореним законом се у потпуности укида право на колективно преговарање, као и право запослених да и кроз колективно преговарање са послодавцем утврђују и уређују елементе радно правног статуса, па и зараде. Оспореним законом се у потпуности поништавају сви колективни уговори код послодавца из јавног сектора у делу утврђивања плата – зарада, као и других сталних примања.

На тај начин оспореним законом се директно крше Конвенција 98 (члан 2. став 2.) и Конвенција 154 (чланови 6; 7. и 8.) Међународне организације рада, које су саставни део нормативног система Србије.

Сходно изложеном, оспорени закон је противан и Закону о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05....75/14), који недвосмислено у члановима 1-3. утврђује правну обавезност колективног преговарања између запослених и послодаваца, као и неприкосновено право запослених и послодаваца да права и обавезе-особито у делу зарада-утврђују колективним уговором код послодавца-као општим актом, са свим елементима обавезности овог општег акта за уговорне стране.

У члану 14. оспореног закона утврђено је да закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у Службеном гласнику што је у супротности са чланом 196. став 4. Устава који утврђује, цитирамо:

„ Закони и други општи акти ступају на снагу најраније 8 дана од дана објављивања и могу да ступе на снагу раније, само ако за то постоје нарочито оправдани разлози утврђени приликом његовог доношења.“

Закон, који је предмет ове иницијативе у супротности је са чланом 190. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, јер у целости дерогира уставне надлежности локалних самоуправа, као јединих уставом овлашћених за задовољење потреба грађана. Извршење ових уставних надлежности од стране локалних самоуправа ће бити у потпуности онемогућено, или тешко оствариво, а што ће довести до тешких последица у функционисању свих јавних делатности на локалном нивоу. Грађани ће на тај начин бити ускраћени у свом уставном праву да таква врста делатности буде вршена у корист и у интересу грађана.

Устав Републике Србије у члану 190. утврђује, цитирамо:

„Члан 190.

Општина, преко својих органа, у складу са законом:

1. уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности;
2. уређује и обезбеђује коришћење грађевинског земљишта и пословног простора;
3. стара се о изградњи, реконструкцији, одржавању и коришћењу локалних путева и улица и других јавних објеката од општинског значаја; уређује и обезбеђује локални превоз;
4. стара се о задовољавању потреба грађана у области просвете, културе, здравствене и социјалне заштите, дечије заштите, спорта и физичке културе;
5. стара се о развоју и унапређењу туризма, занатства, угоститељства и трговине;
6. стара се о заштити животне средине, заштити од елементарних и других непогода; заштити културних добара од значаја за општину;
7. заштити, унапређењу и коришћењу пољопривредног земљишта;

8. обавља и друге послове одређене законом.

Општина самостално, у складу са законом, доноси свој буџет и завршни рачун, урбанистички план и програм развоја општине, утврђује симболе општине и њихову употребу.

Општина се стара о остваривању, заштити и унапређењу људских и мањинских права.

Општина самостално управља општинском имовином, у складу са законом.

Општина, у складу са законом, прописује прекршаје за повреде општинских прописа.“

Подносилац иницијативе предлаже Уставном суду Србије да:

1.

Прихвати ову иницијативу и донесе решење којим се покреће поступак за утврђивање неуставности, незаконитости и несагласности са потврђеним међународним уговором Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (Службени гласник РС број 115/2014).

2.

До доношење коначне одлуке Уставни суд Републике Србије обустави примену оспореног закона, јер би његова даља примена нанела штету запосленима у јавном сектору.

3.

Донесе одлуку којом се утврђује да и Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, број 115/2014) **НИЈЕ** у сагласности са Уставом Републике Србије и потврђеним међународним уговором.

У Београду, 19.12.2014 године



Грански синдикат просветних радника Србије „Независност,,

Томислав Живановић, председник